

Autokorjaamoalan jätelain mukainen ympäristö- valvontaprojekti 2023

SISÄLLYS

1.	Johdanto	3
2.	Lainsäädäntö.....	3
2.1	Yleistä	3
2.2	Vaaralliset jätteet ja kemikaalit	4
2.3	Muut jätteet	4
2.4	Jätekirjanpito ja siirtoasiakirjat.....	5
2.5	Ajoneuvojen pesu.....	5
2.6	Muuta huomioitavaa.....	6
3.	Valvontaprojektin toteuttaminen.....	6
4.	Tarkastusten tulokset.....	7
5.	Jatkotoimenpiteet.....	11
	Sovelletut oikeusohjeet	12

1. Johdanto

Ajoneuvojen korjaus-, huolto- ja pesutoimintaa harjoittavien yritysten (myöhemmin yleistetty ”autokorjaamoala”) tulee ottaa toiminnassaan huomioon erinäisiä ympäristöasioita. Autokorjaamoalaa koskettavat erilaiset ympäristönsuojeluvaatimukset sekä jätehuoltoon liittyvät säädökset muun muassa ympäristönsuojelu- sekä jätelaissa. Myös muita säädöksiä kuuluu tähän piiriin, kuten esimerkiksi kunnalliset jätehuolto- ja ympäristönsuojelumääräykset.

Jätelain (646/2011) 124 § mukaan toimivaltaisella valvontaviranomaisella on velvollisuus tarkastaa toimialueellaan määrääjain muun muassa sellaiset laitokset ja yritykset, joiden toiminnassa syntyy vaarallista jätettä. Lisäksi ympäristöministeriö on pyytänyt kuntien ympäristötoimia tehostamaan yritysten öljyjäte-valvontaa. Näistä syistä Pirkkalan kunnan ympäristönsuojelu toteutti kesän 2023 aikana autokorjaamoalan yritysten ympäristövalvonnan projektin, jossa tarkastettiin Pirkkalan alueelta löytyneet alan toimijat. Edellisen kerran autokorjaamoalan yrityksiä on tarkastettu Pirkkalassa vuonna 2012.

Autokorjaamoalan yritysten toiminnassa esimerkiksi jäte- ja kemikaaliasiat sekä oikeanlainen viemäröinti ovat merkittävässä roolissa. Tarkastuskäynneillä kiinnitettiin huomiota erityisesti vaarallisen jätteen, kuten nestemäisen öljyjätteen ja akkujen, lajitteluun ja varastointiin. Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava vaaraominaisuus.

2. Lainsäädäntö

2.1 Yleistä

Autokorjaamoalaa koskevia ympäristönsuojelusäädöksiä on annettu erityisesti ympäristönsuojelulaissa (527/2014) ja jätelaissa (646/2011) sekä niiden nojalla annetuissa säädöksissä. Ympäristönsuojelulaissa sekä valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelulaista (713/2014) on säädetty muun muassa ympäristöluvan vaativista toimista, joita on esimerkiksi romuajoneuvojen varastointi ja esikäsittely sekä ulkona tapahtuva hiekkapuhallus. Jätelaissa ja valtioneuvoston asetuksessa jätteistä 978/2021) on puolestaan säädetty jätehuollosta.

Myös kemikaalilaki (599/2013) koskee autokorjaamoalan toimintaa. Ympäristönsuojeluviranomaisten tehtävänä on valvoa etenkin kemikaalien oikeanlaista varastointia ja käsittelyä ympäristön pilaantumisen vaaran näkökulmasta. Pirkkalan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä (Pirkkalan kunnanvaltuusto 18.3.2019 § 19) on lisäksi annettu tarkempia määräyksiä muun muassa kemikaalien varastointia ja käsittelyä koskien. Piha-alueiden varastointia sekä öljyn- ja hiekanerottimien oikeanlaista käyttöä valvoo rakennusvalvonta maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) ja ympäristöministeriön asetuksen rakennusten vesi- ja viemärlaitteistoista (1047/2017) mukaisesti.

2.2 Vaaralliset jätteet ja kemikaalit

Autokorjaamoalalla syntyy vaarallista jätettä, jonka varastoinnille ja kierrätykselle on omat säädöksensä. Nestemäiset vaaralliset jätteet tulee varastoida siten, ettei niistä ole vahinkotilanteissakaan vuotovaaraa viemäriin tai ympäristöön. Nestemäiset vaaralliset jätteet on säilytettävä tiiviisti suljetuissa, asianmukaisissa ja merkityissä astioissa, joista käy selville jätteen laji ja vaaramerkinnät. Säilytysastiat on sijoitettava tiivispohjaiselle, viemäröimättömälle ja katetulle alustalle. Astioilla on oltava valuma-altaat tai ne on sijoitettava reunakorokkein erotettuun säilytystilaan.

Vaarallisen jätteen kuljetuspakkauksen tulee olla tiivis ja tiiviisti uudelleen suljettava, ja sen on kestettävä tavanomaisesta käytöstä, siirtämisestä ja säilytysoloista johtuva kuormitus ja rasitus. Pakkaus ei myöskään saa reagoida vaarallisen jätteen kanssa aiheuttaen vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Vaarallisen jätteen pakkaukseen on merkittävä jätteen haltijan nimi, jätteen nimi sekä turvallisuuden ja jätehuollon järjestämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja varoitukset.

Myös kemikaalien varastointi tulee järjestää siten, etteivät ne astioiden tai pakkausten rikkoutuessakaan pääse valumaan viemäriin tai ympäristöön. Yrityksessä tulee olla lukittava kemikaalikaappi, jossa säilytetään kemikaalien lisäksi myös kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet. Kemikaalien mahdollinen pääsy viemäriin tai ympäristöön vuototilanteessa voidaan estää valuma-altailla, varustamalla säilytystilojen viemäri sulkuventtiilillä tai erottamalla säilytystilat reunakorokkein.

Ulkona oleva kemikaalien tai vaarallisten jätteiden astiavarasto on katettava ja sijoitettava tiiviille, kemikaaleja kestäväälle alustalle siten, etteivät aineet pääse valumaan ympäristöön tai viemäriin ja että mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen. Astiavarasto on varustettava valuma-altaalla, jonka tilavuus on vähintään suurimman varastoitavan astian tilavuuden mukainen. Astiavaraston on oltava aidattu ja lukittu tai ulkopuolisten pääsy varastoon on estettävä muulla tavoin. Kuvassa 1 on esitetty asianmukainen akkujen varastointi ulkotiloissa. Astiassa on riittävät merkinnät, se on kannellinen ja siinä on lukko.

Yrityksellä tulee olla nopeasti saatavilla riittävä määrä imeytysaineita, joilla voidaan torjua mahdollisia vuotoja. Mikäli maaperään, pohjavesiin, pintavesiin tai jätevesiviemäriin pääsee nestemäistä vaarallista jätettä tai kemikaalia, tulee välittömästi ryhtyä toimenpiteisiin vahingon torjumiseksi ja alueen puhdistamiseksi. Vahinko- ja onnettomuustilanteista tulee ilmoittaa välittömästi pelastuslaitokselle.

2.3 Muut jätteet

Jätelain pohjalta on annettu 1.7.2021 voimaan tulleet kunnalliset jätehuoltomääräykset. Jätehuoltomääräysten mukaan yhdyskuntajätteelle on järjestettävä erilliskeräykset metallille (jos syntyy yli 2 kg/vko), pahville (jos syntyy yli 5 kg/vko) ja puulle (jos muodostuu yli 10 kg viikossa). Paperi sekä polttokelpoinen jäte on kerättävä aina. Mitään jätettä ei saa polttaa tai haudata maahan. Renkaita kierrättävien yritysten on tehtävä sopimus Suomen Rengaskierrätys Oy:n tai tuottajan lukuun toimivan operaattorin kanssa.

Kuva 1. Asianmukaisesti järjestetty akkujen säilytys ulkotiloissa.

2.4 Jätekirjanpito ja siirtoasiakirjat

Jätteistä tulee pitää kirjaa, jos toiminnassa syntyy vaarallista jätettä tai jos toiminnassa syntyy muuta jätettä yli 100 tonnia vuodessa. Jätekirjanpitoon on toiminnan luonteen mukaan sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn, kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. Kirjanpitoa voi toimia kuitit tai laskut, joista edellä mainitut tiedot käyvät ilmi. Samanlaista kirjanpitoa tulee pitää myös hiekan- ja öljynerottimien tyhjennyksistä. Jätekirjanpito tulee pitää tallessa vähintään 6 vuotta, ja se on esitettävä pyydettyä jätetuotoa valvovalle viranomaiselle.

Jätteen haltijan on ennen jätteen siirron aloitusta laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, POP-jätteestä, saostus- ja umpisäiliölietteestä, hiekan- ja öljynerotuskaivojen lietteestä, pilaantuneesta maa-aineksesta ja muusta rakennus- ja purkujätteestä kuin pilaantumattomasta maa-aineksesta. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä, käsittelytavasta toimituspaikassa sekä kuljettajasta. Siirtoasiakirjat tulee pitää tallessa vähintään 3 vuotta.

2.5 Ajoneuvojen pesu

Ajoneuvojen, veneiden koneiden ja vastaavien laitteiden pesu liuotinpesuaineilla, ammattimainen tai muu vastaava usein toistuva pesu on sallittu vain tähän tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla, josta pesuvedet

johdetaan hiekan- ja öljynerottimen kautta jätevesiviemäriverkostoon tai tähän tarkoitukseen hyväksytyyn jätevesien käsittelyjärjestelmään. Pesuvesien johtamisesta viemäriin on tehtävä sopimus vesihuoltolaitoksen kanssa. Pesupaikkojen hiekan- ja öljynerotuskaivojen tyhjennyksestä tulee huolehtia vuosittain ja niiden hälyttimet on tarkastettava säännöllisesti. Erotuskaivojen tyhjennyksistä ja huolloista tulee pitää kirjaa, joka on säilytettävä vähintään 6 vuotta. Koneellisella pesupaikalla saa käyttää ainoastaan öljy- ja biopolttoainealan hyväksymiä pesukemikaaleja.

2.6 Muuta huomioitavaa

Ajoneuvojen hiekkapuhallus tulee tehdä katetussa, seinällisessä ja tiiviissä tilassa, josta hiekkaa tai puhallusraetta ei pääse leviämään tilan ulkopuolelle. Tilaan on myös järjestettävä pölynpoisto. Hiekkapuhallusjätteelle tulee tehdä kaatopaikkakelpoisuustesti, jotta se voidaan jätekeskuksessa loppusijoittaa asianmukaisesti. Hiekkapuhallusjätettä ei saa käyttää täyttömaana, sillä se sisältää vaarallisia aineita. Hiekkapuhallus, joka tehdään ulkona, vaatii aina ympäristöluvan.

Romuajoneuvojen ammattimainen tai laitospäinen esikäsittely ja varastointi on ympäristöluvanvaraista toimintaa. Romuajoneuvojen varastointi (myös väliaikainen) edellyttää nestetiiviiksi pinnoitettua aluetta, jolla on asianmukaiset hiekan- ja öljynerotuskaivot. Romuajoneuvojen ammattimaisesta kuljettamis-, välittämisen- tai keräystoiminnasta on tehtävä ilmoitus jätehuoltorekisteriin.

Ajoneuvojen maalaukseen sovelletaan VOC-asetusta (64/2015), mikäli rekisteröitävässä tai luvanvaraisessa maalaustoiminnassa käytettävien orgaanisten liuottimien kulutus on vähintään 15 tonnia vuodessa.

Ilmastointilaitteiden huoltoa ja korjausta harjoittavien yritysten on oltava Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) kylmäalan pätevyysrekisterissä. Toiminnanharjoittajalla on oltava Tukesin hyväksymä vastuuhenkilö ja asentaja.

3. Valvontaprojektin toteuttaminen

Autokorjaamoalan ympäristövalvontaprojekti suunniteltiin ja toteutettiin kesän 2023 aikana. Toteutusta varten kartoitettiin erinäisistä lähteistä Pirkkalan kunnan alueella toimivia ajoneuvojen korjaamis-, huolto- ja pesutoimintaa harjoittavia yrityksiä. Tarkastuskäynneille sovittiin tarkastusajat etukäteen yhdessä toimijoiden kanssa.

Tarkastuksilla käytettiin valvontaprojektia varten laadittua tarkastuslomaketta. Tarkastuslomakkeen pohjana käytettiin Oulun seudun ympäristötoimen vastaavan valvontaprojektin käyttöön laadittua tarkastuslomaketta vuodelta 2018. Tarkastuksilla otettiin valokuvia viranomaiskäyttöön. Kaikista tarkastuksista laadittiin tarkastuspöytäkirjat, jotka tallennettiin Pirkkalan kunnan ympäristönsuojelun tietojärjestelmään sekä lähetettiin tiedoksi asianosaisille.

4. Tarkastusten tulokset

Pirkkalan alueelta löydettiin 34 aktiivista ajoneuvojen korjaus-, huolto- ja/tai pesutoimintaa harjoittavaa yritystä, joista 30 tarkastettiin valvontaprojektin yhteydessä. Tarkastuksia jätettiin tekemättä tapauksissa, joissa toimijaan ei saatu yhteyttä useankaan yhteydenottoyrityksen jälkeen, tai sovittu tarkastusaika jouduttiin myöhemmin perumaan. Valvontaprojektissa tarkastamatta jääneet alan yritykset tullaan tarkastamaan myöhemmässä vaiheessa.

Tarkastetuista yrityksistä 23 harjoittivat ajoneuvojen korjaus- ja huoltotoimintaa, 4 kaupallista pesutoimintaa, ja 3 sekä korjaus- ja huolto- että pesutoimintaa. Toimijoiden, jotka harjoittivat vain pienimuotoista pesua huollossa oleville autoille, ei katsottu tässä yhteydessä harjoittavan kaupallista pesutoimintaa.

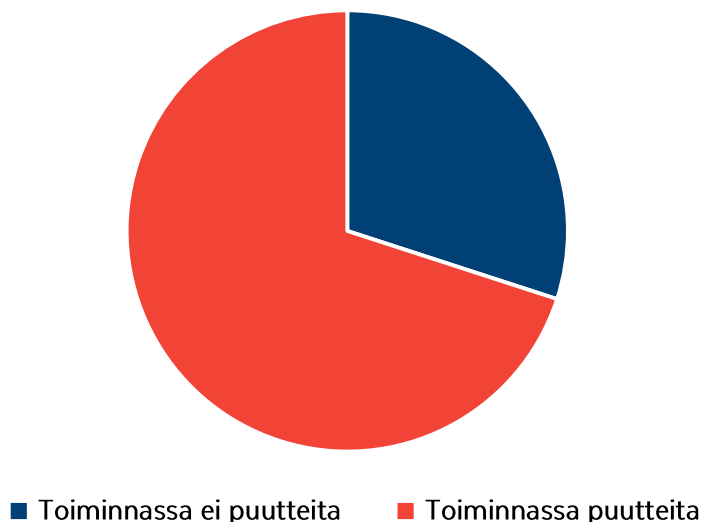
Ajoneuvojen korjaus- ja huoltotoimintaa harjoittavien toimijoiden erikoistumisen jakauma on esitetty taulukossa 1. Tähän määrään on laskettu myös ne toimijat, jotka harjoittavat korjaus- ja huoltotoiminnan ohella myös kaupallista pesutoimintaa. Toimijoista suurin osa (13) on keskittynyt henkilöautojen korjaukseen ja huoltoon. Raskaita ajoneuvoja, kuten rekkoja tai kuorma-autoja, huoltaa viisi (5) yritystä. Myös maa- ja/tai metsätalouskoneita huoltaa viisi (5) yritystä. Mopojen ja/tai veneiden huoltoon on erikoistunut kaksi (2) yritystä. Yhdessä (1) yrityksessä on erikoistuttu autojen korjausmaalaukseen.

Taulukko 1. Ajoneuvojen korjaus- ja huoltotoimintaa harjoittavien toimijoiden erikoistuminen.

Erikoistuminen	Toimijoiden lkm
Henkilöautot ja pakettiautot	13
Mopot, veneet yms.	2
Raskaat ajoneuvot	5
Maa- ja/tai metsätalouskoneet	5
Maalaus	1

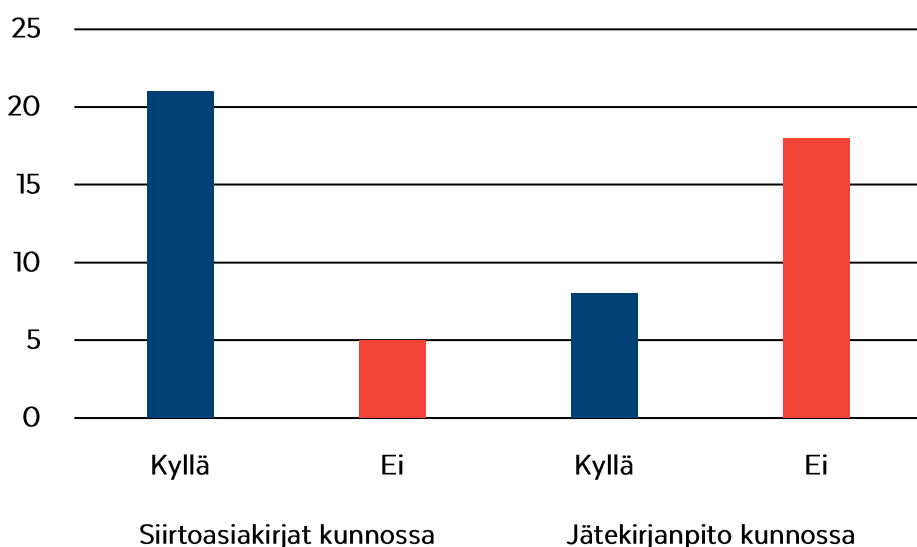
Edellä mainittujen yritysten ohella tarkastettiin lisäksi yksi hiukkasuodatinten pesuun erikoistuva yritys sekä kaksi tee se itse -hallia, joissa on satunnaista yksityishenkilöiden harjoittamaa korjaus- ja huoltotoimintaa. Asiat olivat näiden toimijoiden osalta kunnossa.

Monien yritysten toiminnassa havaittiin joitakin puutteita. Puute saattoi olla esimerkiksi kirjanpidon tai siirtoasiakirjojen puuttuminen tai vaarallisten jätteen kuten jäteöljyjen säilytykseen tai kemikaalien säilytykseen liittyvä epäkohta. Kuvassa 2 on esitetty diagrammi, joka havainnollistaa, kuinka monen yrityksen toiminnassa oli puutteita esimerkiksi edellä mainituilla sarjoilla. Sinisellä värillä on esitetty toimijat, joilla kaikki asiat olivat tarkastuksen aikaan kunnossa. Tällaisia yrityksiä oli 9. Punaisella värillä on esitetty ne toimijat, joiden toiminnassa havaittiin puutteita. Näitä yrityksiä oli kaikkiaan 21.

Kuva 2. Ajoneuvojen korjaus-, huolto ja/tai pesutoimintaa harjoittavat yritykset, joiden toiminnassa ei havaittu/havaittiin puutteita (lkm).

Kuvassa 3 on esitetty, kuinka monessa yrityksessä jätteiden siirtoasiakirjat ja jätekirjanpito on hoidettu asianmukaisesti. Tässä on otettu huomioon ainoastaan korjaus- ja huoltotoimintaa tekevät yritykset. Toimijoista ainoastaan kahdeksalla (8) oli molemmat asiat kunnossa. Siirtoasiakirjat löytyivät suurimmalta osalta yrityksiä laskujen muodossa. Useimmiten niiltä yrityksiltä, jotka toimittivat itse jätteensä kierrätykseen, puuttui tarvittavat siirtoasiakirjat.

Kuva 3. Ajoneuvojen korjaus- ja huoltotoimintaa harjoittavien yritysten siirtoasiakirjojen ja jätekirjanpidon asianmukaisuus (lkm).

Kuvassa 4 on esitetty esimerkki erään yrityksen jätekirjanpidosta. Kirjanpito on erittäin kattava täyttäen kaikki jätelain asettamat vaatimukset. Lakisääteisen jätekirjanpidon ohella yritys pitää kirjaa myös kierrätysasteestaan. Tämä näkyy kuvan oikealla puolella.

Jätekirjanpito

Raporttikohde: Yksi kohde

Ajanjako: 1.1.2023 - 30.4.2023

Tulostettu: 2.6.2023 - 13:40

Jätekirjanpito

JÄTEALAJI	MÄÄRÄ	YKS.	LOW	JÄTTEEN TYYPPI	OOV	POP	JÄTEÖLJYN TYYPPI	VAARANNÄISYYS	KÄSITTELYTAPA	VASTAANOTTAJA
Sekajäte	10,58	tn	200140	1 Tavaromahien jätte	4				R12.2 Jätteen siirtoomaa ja esikäsitellyt kuten varastointi, läpikäyminen, pakotettu, murskaus ja paistuu, ennen jätteen varastointia hyödyntämistä (lukuun ottamatta R12.1)	LÄT Ympäristöpalvelut Oy (FI31550384), Perikosaari 7, 33850 TAMPERE
Käsitellyt vohvelit ja suklaata alle 10 % nestä	8,3	tn	130205	3 Vaarallinen jätte	4	1	HP-5		R12.2 Jätteen siirtoomaa ja esikäsitellyt kuten varastointi, läpikäyminen, pakotettu, murskaus ja paistuu, ennen jätteen varastointia hyödyntämistä (lukuun ottamatta R12.1)	LÄT Teollisuuspalvelut Oy (FI31550385), Heikkilänkatu 38, 33720 TAMPERE
Hakemurteenkalkkijäte	6,76	tn	200306	1 Tavaromahien jätte	4				R12.2 Jätteen siirtoomaa ja esikäsitellyt kuten varastointi, läpikäyminen, pakotettu, murskaus ja paistuu, ennen jätteen varastointia hyödyntämistä (lukuun ottamatta R12.1)	LÄT Ympäristöpalvelut Oy (FI31550384), Perikosaari 7, 33850 TAMPERE
Öljyaines jätte nestä	2,52	tn	130208	3 Vaarallinen jätte	4	1	HP-5		R12.2 Jätteen siirtoomaa ja esikäsitellyt kuten varastointi, läpikäyminen, pakotettu, murskaus ja paistuu, ennen jätteen varastointia hyödyntämistä (esim. R3, R4, R5, R10) (lukuun ottamatta R12.1)	LÄT Teollisuuspalvelut Oy (FI31550385), Heikkilänkatu 38, 33720 TAMPERE
Sekajäte	2,2035	tn	200301	1 Tavaromahien jätte	4				R1.1 Käyttö polttoaineena jätteenkäsittelylaitoksissa	Tammonoima Oy (FI2444079), Tarasjärventie 66, 33600 TAMPERE
Lamotus liu	1,6	tn	160120	1 Tavaromahien jätte	4				R12.2 Jätteen siirtoomaa ja esikäsitellyt kuten varastointi, läpikäyminen, pakotettu, murskaus ja paistuu, ennen jätteen varastointia hyödyntämistä (lukuun ottamatta R12.1)	LÄT Ympäristöpalvelut Oy (FI31550384), Perikosaari 7, 33850 TAMPERE

Jätekirjanpito

Raporttikohde: Yksi kohde (A)

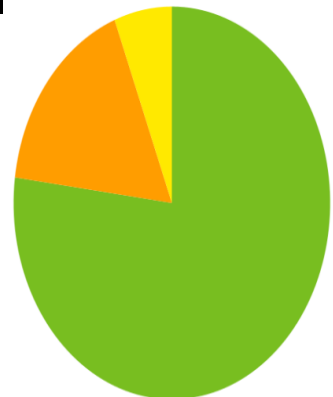
Ajanjako: 1.1.2023 - 30.4.2023

Tulostettu: 2.6.2023 - 13:40

Jätejakauma

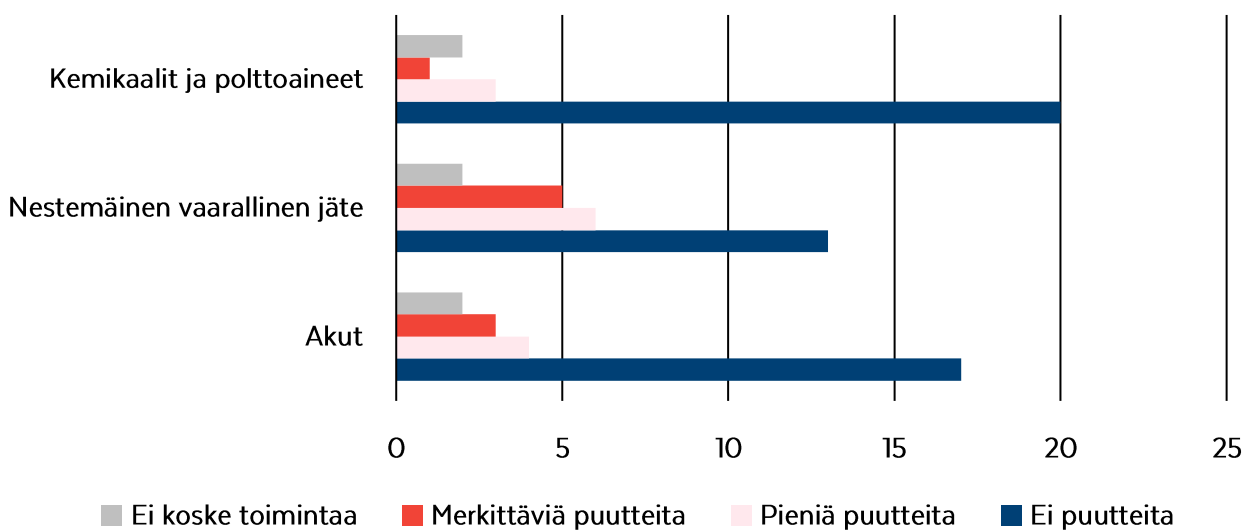
JÄTEJAKAUMA	%	TN
Kierrätys ja uudelleenkäyttö	77,08	28,812
Muu hyödyntäminen	17,03	6,366
Poltto jätevoimalassa	5,89	2,2035

● Kierrätys ja uudelleenkäyttö ● Muu hyödyntäminen ● Poltto jätevoimalassa

Kuva 4. Kuvakaappaukset erään yrityksen jätekirjanpidosta sekä kierrätysasteen osoittavasta diagrammista.

Kuvassa 5 on esitetty ajoneuvojen korjaus- ja huoltotoimintaa harjoittavien yritysten vaarallisten jätteen sekä kemikaalien säilytykseen liittyviä puutteita. Akkujen osalta puute luokiteltiin merkittäväksi silloin, jos akuilla ei ollut asianmukaista akkulaatikkoa tai ne olivat säilytyksessä ulkona ilman lukkoa. Pieneksi puutteeksi luokiteltiin muun muassa akkujen tilapäinen säilytys lattialla tai niiden kasaaminen päällekkäin ilman välieristystä. Nestemäisen vaarallisen jätteen kuten jäteöljyjen säilytyksessä merkittäväksi puutteeksi laskettiin säilytysastioiden valuma-altaiden tai säilytystilan reunakorokkeiden puuttuminen. Myös vaarallisen jätteen säilytys ulkona ilman lukollista tilaa luokiteltiin merkittäväksi puutteeksi. Mikäli yritys ei lajitellut nestemäisiä vaarallisia jätteitä jättejakeittain, voitiin sekin laskea merkittäväksi puutteeksi. Pieneksi puutteeksi laskettiin muun muassa yksittäisten nestemäistä vaarallista jätettä sisältävien tynnyrien säilyttäminen ilman valuma-allasta. Kemikaalien ja polttoaineiden osalta käytettiin vastaavaa harkintaa kuin nestemäisellä vaarallisella jätteellä.

Kuva 5. Ajoneuvojen korjaus- ja huoltotoimintaa harjoittavien yritysten vaarallisten jätteen ja kemikaalien säilytyksessä havaitut puutteet (lkm).

Suuri osa toimijoista oli hoitanut kemikaalien ja vaarallisen jätteen säilytyksensä asianmukaisesti. Eniten kehitettävää oli nestemäisen vaarallisen jätteen säilytyksessä. Kiinteä öljyinen jäte oli lajiteltu asianmukaisesti jokaisessa yrityksessä.

Kuvassa 6 on kuvattu esimerkit virheellisestä ja asianmukaisesta kemikaalien säilytyksestä. Vasemmanpuoleisessa esimerkissä toimija on varastoinut kemikaaleja virheellisesti lukottomaan ulkovarastoon ilman valuma-allasta tai reunakorokkeita. Oikeanpuoleisessa esimerkissä toimija on varastoinut nestemäisen vaarallisen jätteensä jätelajeittain asianmukaisiin valuma-altailla varustettuihin astioihin, minkä lisäksi tila on myös erotettu reunakorkein. Reunakoroke näkyy kuvan alareunassa huomioraidoituksella.

Kuva 6. Vasemmalla kuvattu virheellinen kemikaalien säilytys ja oikealla asianmukainen vaarallisten jätteiden säilytys.

Tarkastuskierroksilla ei kiinnitetty erityistä huomiota vaarallisten jätteiden säilytykseen liittyviin merkintöihin. Merkinnöissä oli kuitenkin puutteita suurella osalla toimijoista.

Osassa yrityksiä harjoitettiin ilmastointilaitteiden huoltoa ja korjausta. Kyseiset yritykset löytyivät asianmukaisesti Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) kylmäalan pätevyysrekisteristä. Ilmastointilaitteita huoltavalla, asentavalla ja korjaavalla toiminnanharjoittajalla on oltava Tukesin hyväksymä vastuuhenkilö ja asentaja. Osalla toimijoista vain osa asentajista olivat rekisterissä. Kukin näistä toimijoista vakuutti ilmastointilaitteiden huoltoa harjoittavan vain asianmukaiset luvat ja pätevyudet hankkineet asentajat.

Kuvassa 7 on esitetty erään autopesulan kemikaalien säilytys. Kemikaalivarasto on kokonaan allastettu. Allas johtaa öljyn- ja hiekanerottimien kautta kunnalliseen viemäriverkostoon. Pesuloiden osalta ympäristöasiat olivat yleisesti kunnossa. Pesuloiden toiminnassa ei synny vaarallista jätettä.

Kuva 7. Erään pesulan allastettu kemikaalivarasto.

Valtaosalla tarkastetuista toimijoista oli kaikissa korjaus-, huolto- ja/tai pesutiloissa asianmukaiset hiekanerotuskaivot. Suurimmasta osasta tiloja löytyi myös öljynerotus. Osasta erotuskaivoja puuttui täyttymishälyttimet, mutta näissä tapauksissa toimija vakuutti työntekijöiden huolehtivan kaivojen tarkastamisesta ja tyhjentämisestä säännöllisesti tai aina tarpeen vaatiessa.

5. Jatkotoimenpiteet

Tarkastusten yhteydessä toiminnanharjoittajille kerrottiin mahdollisesti havaituista puutteista sekä ohjeistettiin ympäristönsuojelunäkökohtien huomioon ottamisesta toiminnassa. Tarkastuksilla esiin tulleiden puutteiden osalta toiminnanharjoittajille annettiin tarkastuspöytäkirjoissa veloitteita jatkotoimenpiteisiin tietyssä määräajassa. Tarkastuspöytäkirjoissa annettiin lisäksi lisätietoja puutteista sekä ohjeistusta jatkotoimenpiteiden tekemiseen. Toiminnanharjoittajia pyydettiin raportoimaan tehdyistä korjauksista Pirkkalan kunnan ympäristönsuojelulle annettuun määräaikaan mennessä. Veloitteiden määräajan umpeutumisen jälkeen kohteissa suoritetaan uusintatarkastukset, mikäli raportointia ei tehdä.

Valvontaprojektissa tehtyjen havaintojen perusteella ajoneuvojen korjaus-, huolto- tai pesutoimintaa harjoittavien toimijoiden ympäristöasioiden hallinta on pääpiirteissään melko hyvällä mallilla Pirkkalan kunnan alueella. Joitakin korjaustarpeita havaittiin kuitenkin suuressa osassa yrityksiä. Tarkastuksilla saadun palautteen perusteella valvontaprojekti lisäsi alan toimijoiden tietoisuutta heitä koskevista ympäristölainsäädännön määräyksistä.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011)

Kemikaalilaki (599/2013)

Kunnalliset jätehuoltomääräykset (Alueellinen jätehuoltolautakunta 19.5.2021 § 27)

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)

Pirkkalan kunnan ympäristönsuojelumääräykset (Pirkkalan kunnanvaltuusto 18.3.2019 § 19)

Ympäristöministeriön asetus rakennusten vesi- ja viemärlaitteistoista (1047/2017)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus eräiden orgaanisia liuottimia käyttävien toimintojen ja laitosten ilmaan johdettavien päästöjen rajoittamisesta (64/2015)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelulaista (713/2014)